

Editio

‘Hij of zij kan overal opduiken: op straten en pleinen, maar ook bij McDonald’s, in supermarkten of boekwinkels’, zo begint Marcel van der Linden zijn bijdrage. Het gaat om San Precario, een nieuwe heilige die is opgestaan in Italië in 2004. Hij heeft ondertussen al een vrouwelijke tegenhanger, of iets dat het midden houdt tussen beiden. Hij of zij is de beschermer van alle tijdelijke, freelance- en andere werknemers, zonder uitzicht op een vaste aanstelling. De nieuwe heilige is de verpersoonlijking van een steeds groter en mondiaal probleem: het groeiend aantal werknemers en werknemsters dat moet leven en werken zonder zekerheid, in onregelmatige jobs. Zij leven onder preciaire omstandigheden en worden daarom aangeduid met het nieuwe kofferwoord ‘precariaat’, een samenvoeging van precair en proletariaat. Van der Linden, senior research fellow aan het Internationaal Instituut voor Sociale Geschiedenis in Amsterdam, plaatst dit fenomeen in een mondiale context en een ruim tijds kader. Deze volgens hem ‘zeer voorlopige en verkennende notitie’ is een bijzonder interessant werkstuk dat het belang van een globale benadering in de labour history nog eens onderstreept.

Robbe Herreman vertrekt in zijn bijdrage van een tot nu onderbelichte bron in

de geschiedenis van de holebibeweging: de liedteksten. Op basis van Nederlandse en Vlaamse populaire songteksten uit de tweede helft van de 20e eeuw analyseert hij de constructie, de functie en de betekenis van representaties van homoseksualiteit. Door de ogen van de tekstschrijver krijgen we immers niet alleen een bepaalde kijk op homoseksualiteit, maar ook op de manier waarop hij de houding van de maatschappij tegenover homoseksualiteit ervaart en er al dan niet op anticipeert. Zet je iPod op en je swingt door deze bijdrage.

Er is gedurende twee jaar hard aan gewerkt en het was een primeur: Amsab-ISG werkte voor het eerst samen met een sportclub om diens verjaardag te vieren. Martine Vermandere schreef 91 verhalen over de geschiedenis van de Gentse multisportvereniging KAA Gent, de Gantoise. Voor tien kaderteksten die de ruimere context schetsen, tekende Fran Herpelinck van onze zusterinstelling KADOC-KU Leuven. *Gantoise 150 – 101 indianenverhalen* werd een levende brok sportgeschiedenis, maar ook een bij uitstek sociale geschiedenis. Uitgeverij Kannibaal en vormgever Pieter Willems maakten er een hebbing van. Martine stelt het in dit nummer kort voor. Wie nog geen eindejaarsgeschenk heeft: kopen!

Het kan niet genoeg gezegd worden: een cultureel archief met kilometers erfgoed zoals het onze, kan enkel blijven bestaan bij gratie van de collectiemedewerkers die dat erfgoed op een professionele manier ontsluiten en het zo voor het publiek toegankelijk maken. In dit nummer blijkt nog maar eens hoe divers en verrassend dat erfgoed kan zijn.

Annie Geysens en Kris Desij zijn al jaren bezig al ons iconografisch materiaal in te voeren in de catalogus van Amsab-ISG. Annie werkte onlangs de karikaturen van Sharp af. Een ideaal moment om de tekenaar zelf eens op te zoeken. Samen met Hendrik Ollivier, hoofd van de collectieafdeling, ging ze hem interviewen. Het werd een lange en boeiende vertelling.

Martijn Vandenbroucke vond in het archief van Edward Anseele jr. een dossier over een merkwaardig – schreef ik megalomaan? – project. Het betrof de bouw van een gigantische betonnen radiatoren op de Heizel in Brussel, die hoger dan de Eiffeltoren, ja, zelfs de hoogste toren van de wereld moest worden. Martijn schreef er een gedetailleerd relaas over. Tot 26 april 2015 kan je trouwens in het STAM de maquette van die toren bezichtigen in de tentoonstelling *Maquettes. Verbeelding op schaal*. Merkwaardig hoe je soms totaal

onafhankelijk van elkaar met dezelfde zaken bezig bent.

Rita Calcoen vond dan weer een prachtige collectie foto’s over de voedselbedeling in Brussel tijdens de Eerste Wereldoorlog. Ze maken deel uit van het archief van Camille Huysmans. Samen met Rik De Coninck, die het archief van Huysmans verwerkt, geeft ze duiding bij een selectie uit die foto’s. De hele reeks is vanaf januari 2015 in Amsab-ISG te bezichtigen.

Sofie Vrielynck verwerkte het archief van Vuile Mong en zijn Vieze Gasten, die al meer dan 40 jaar bestaan. Als eigenzinnig en sociaal theatergezelschap – remember: ‘t School dat is een apenkot’ – zijn ze een begrip geworden in Vlaanderen en erbuiten.

Geert Van Goethem ten slotte bespreekt een interessant boek over de ontwikkeling van de wilsoniaanse wereldvisie van vrijhandel en democratie en de participatie daaraan van de Amerikaanse arbeidersbeweging.

Hopelijk weer enkele uren leesplezier voor jullie. En uiteraard een heel fijn eindejaar!

Paule Verbruggen